

УДК 796.51

І. Заневський

*д-р техн. наук, проф.,
завідувач кафедри інформатики та кінезіології*

К. Лабарткава

*викладач кафедри спортивного туризму,
Львівський державний університет
фізичної культури імені Івана Боберського*

СТАН ФІЗИЧНОЇ ПРИДАТНОСТІ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ТУРИЗМ»

Гіподинамія сучасної людини, яка прогресує, викликає об'єктивну потребу суспільства у розвитку активних форм дозвілля, зокрема спортивно-оздоровчого туризму [1]. Бакалаврів та магістрів як бізнес-фахівців для туристичної галузі готують у вищих навчальних закладах. З уваги на специфіку спортивно-оздоровчого туризму відповідні фахівці повинні мати певну фізичну придатність [2].

Метою роботи було проведення порівняльного аналізу фізичної придатності студентів спеціальності «Туризм» у провідних львівських університетах.

Упродовж навчального року із використанням комплексу тестів «Контрекс-2» [3] було проведено тестування 177 студентів 1-го курсу трьох університетів: фізкультурного (Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського), класичного (Львівський національний університет імені Івана Франка) й технічного (Національний університет «Львівська політехніка»). Оскільки в шкалі оцінок тесту фізичної придатності враховано стать досліджуваного, результати чоловіків та жінок порівнювали між собою за загальною індивідуальною сумою балів (табл. 1).

Чоловіки-студенти кожного з трьох обстежених університетів переважали жінок за рівнем фізичної придатності на 2,9–8,9% ($p > 0,2$). Не було виявлено істотної різниці у варіації сумарних оцінок чоловіків і жінок: 8,5–9,3% ($p > 0,05$).

Таблиця 1

Результати оцінювання фізичної придатності студентів

Статистики	Університет		
	спортивний	класичний	технічний
Чоловіки			
<i>n</i>	20	28	40
<i>M</i>	156,3	132,1	133,1
<i>t</i>	9,7	6,8	5,9
Жінки			
<i>n</i>	30	22	37
<i>M</i>	150,1	127,9	129,2
<i>t</i>	8,8	5,5	5,4
Порівняння чоловіків і жінок			
<i>F</i>	1,220	1,968	1,320
<i>p(F)</i>	0,330	0,058	0,201
<i>p(t)</i>	0,221	0,205	0,206
Чоловіки і жінки разом			
<i>n</i>	50	50	77
<i>M</i>	151,8	130,3	131,2
<i>t</i>	9,2	6,2	5,7

Протягом навчального року співвідношення між результатами студентів трьох університетів залишалося приблизно незмінним (рис. 1).

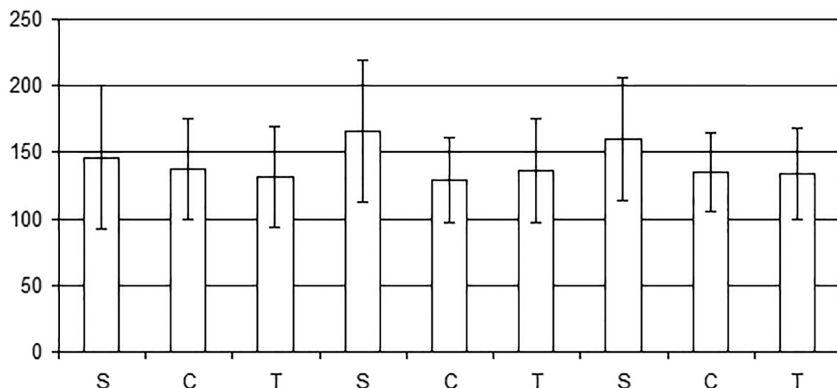

Рис. 1. Суми балів за фізичну придатність студентів спортивного (S), класичного (C) й технічного (T) університетів на початку, у середині й наприкінці навчального року: $M \pm SD$

За результатами двофакторного дисперсійного аналізу (табл. 2) виявлено істотну статистичну різницю в результатах студентів спортивного університету, з одного боку, а також класичного (14,2%) й технічного (13,6%) університетів – з другого ($p < 0,001$). Поряд із цим не виявлено статистично істотної різниці в результатах студентів класичного й технічного університетів (0,3%; $p = 0,672$).

Таблиця 2

**Результати дисперсійного аналізу
суми балів фізичної придатності**

Джерело варіації	SS	df	MS	F	p	F(0.05)	Q %
Університети	2071,6	2	1035,8	45,044	0,000	3,885	71,7
Тестування	540,4	6	90,1	3,917	0,021	2,996	18,7
Взаємодія	275,9	12	23,0				9,6
Разом	2887,9	20	144,4				100,0

Під час тестування студентів (чоловіків і жінок) було зафіксовано добру надійність результатів. Наприклад, для студентів спортивного університету величина коефіцієнта інтракласової кореляції становила відповідно 0,926 і 0,949. Виявлено статистично істотну різницю між індивідуальними результатами студентів як чоловіків, так і жінок ($p < 0,001$). Зафіксовано також суттєву варіацію результатів упродовж семестру.

На високому рівні статистичної істотності ($p = 0,001$), індивідуальні результати студентів можна розподілити на дві компактні групи: перша – студенти спортивного університету, і друга – студенти класичного й технічного університетів, причому студенти спортивного університету статистично істотно переважають студентів класичного й технічного університетів. Отже, студенти спортивного університету мають потенційну перевагу стосовно спеціалізації у спортивно-оздоровчому туризмі.

Ключові слова: спортивно-оздоровчий туризм, фізична придатність, студенти.

Список використаних джерел

1. Childhood obesity: causes and consequences / Sahoo K., Sahoo B., Choudhury A. K., Sofi N. Y., Kumar R., Bhadoria A. S. // Journal of family medicine and primary care. – 2015. – Vol. 4, N 2. – P. 187–192. DOI: <https://doi.org/10.4103/2249-4863.154628>.
2. Zanevskyy I. P. Trans-season reliability of the physical fitness testing in students of the «Tourism» speciality / Zanevskyy I. P., Labartkava K. V. Theory and Methods of Physical Education. – 2020. – Vol. 20, N 2. – P. 95–101. DOI: <https://doi.org/10.17309/tmfv.2020.2.05>.
3. Physical activity of university students and its relation to physical fitness and academic success / Liposek S., Planinsec J., Leskosek B., Pajtler A. // Annales Kinesiologiae. – 2019. – Vol. 9, N 2. – P. 89–104. DOI: <https://doi.org/10.35469/ak.2018.171>.